

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 643
ΑΠΟ ΤΟ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 38/2014 ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ

ΘΕΜΑ: Λήψη απόφασης για την πορεία των έργων του Άνω Αχελώου στη Θεσσαλία.

Στην Λάρισα, σήμερα 18^η του μηνός Δεκεμβρίου, του έτους 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 19.00 μ.μ. το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Λαρισαίων συνήλθε σε συνεδρίαση, ύστερα από την με αρ. πρωτ. 116427/12-12-2014 πρόσκληση του Προέδρου αυτού, η οποία έγινε σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 67 του Ν. 3852/7-6-2010.

Ήταν δε παρόντες από τα μέλη του οι κ.κ: 1) Τάχος Δημήτριος, ως Πρόεδρος, 2) Αδαμόπουλος Αθανάσιος, 3) Αναστασίου Μιχαήλ, 4) Αντωνίου Νέστωρ, 5) Αράγκουλε Δέσποινα, 6) Βλησαρούλης Αθανάσιος, 7) Γελαλή Πολυξένη, 8) Γεωργάκης Δημήτριος, 9) Δαούλας Θωμάς, 10) Δεληγιάννης Δημήτριος, 11) Διαμάντος Κωνσταντίνος, 12) Ζιαζιά – Σουφλιά Αικατερίνη, 13) Καλαμπαλίκης Κων/νος, 14) Καλτσάς Νικόλαος, 15) Καραλαριώτου Ειρήνη, 16) Καφφές Θεόδωρος, 17) Κρίκης Πέτρος, 18) Κυριτσάκας Ν. Βάιος, 19) Κωσταρόπουλος Γεώργιος, 20) Μαβίδης Δημήτριος, 21) Μαμάκος Αθανάσιος, 22) Μπαμπαλής Δημήτριος, 23) Μπατζανούλης Αλέξανδρος, 24) Μπουσμπούκης Ιωάννης, 25) Νασιώκας Έκτορας, 26) Νταής Παναγιώτης, 27) Ξηρομερίτης Μάριος, 28) Παναγιωτακοπούλου-Δαλαμπύρα Αγγελική, 29) Παπαδημητρίου Βασίλειος, 30) Πράπας Αντώνιος, 31) Ρεβήσιος Κωνσταντίνος, 32) Σάπκας Παναγιώτης, 33) Σούλης Γεώργιος, 34) Σουρλαντζής Απόστολος, 35) Τσακίρης Μιχαήλ, 36) Τσεκούρα – Ζαχαρού Βάια, 37) Τσιαούσης Κωνσταντίνος, 38) Τσιλιμίγκας Χρήστος και 39) Ψάρρα – Περίφανου Άννα.

και δεν προσήλθαν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. 1) Βαγενά Αγγελική, 2) Γεωργούλης Αλέξανδρος, 3) Ζαούτσος Γεώργιος, 4) Καμηλαράκη-Σαμαρά Μαρία, 5) Λαμπρούλης Γεώργιος, 6) Μπαράς Νικόλαος, 7) Σαρρής Ματθαίος, 8) Σουλούκου Ασπασία, 9) Τερζούδης Χρήστος, και 10) Τζανακούλης Κων/νος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού βρέθηκε σε νόμιμη απαρτία (σε σύνολο αριθμού συμβούλων 49 παρευρίσκονταν οι 39, αποτελούντες την απόλυτη πλειοψηφία αυτού, άρθρο 96 παράγραφος 2 του ΔΚΚ (Ν. 3463/8-6-2006), δηλαδή τον αμέσως μεγαλύτερο ακέραιο του μισού του νομίμου αριθμού των μελών του Συμβουλίου), εισέρχεται στην συζήτηση των θεμάτων παρόντος του Δημάρχου κ. Απόστολου Καλογιάννη.

Κατά τη συζήτηση του θέματος απουσίαζαν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Βαγενά Αγγελική και Ξηρομερίτης Μάριος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Λαρισαίων μετά από συζήτηση σχετικά με το θέμα που αφορά την **Πορεία των έργων του Άνω Αχελώου στη Θεσσαλία** και αφού έλαβε υπόψη:

1. Το άρθρο 65 του Ν. 3852/10.
2. Το κοινό υπόμνημα παρουσίασης των δέκα (10) σημείων σχετικά με την πορεία των έργων του Άνω Αχελώου του ΤΕΕ-Τμήμα Κεντρικής Δυτικής Θεσσαλίας, του ΓΩΤΕΕ-Κεντρικής Ελλάδας και της Εταιρείας Θεσσαλικών Μελετών (ΕΘΕΜ), το οποίο έχει ως εξής:

ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Συνοπτική παρουσίαση δέκα σημείων σχετικά με την μέχρι τώρα πορεία τους, τα εμπόδια και τις προοπτικές.

1. Το Υδροηλεκτρικό έργο (ΥΗΕ) Μεσοχώρας-Γλύστρας.

Βρίσκεται στο ΒΔ άκρο της Θεσσαλίας, είναι ήδη κατασκευασμένο {φράγμα στη θέση Μεσοχώρα, σήραγγα προσαγωγής 8 χλμ για την μεταφορά του νερού και Σταθμός Παραγωγής της Ενέργειας στο άκρο της σήραγγας, στη θέση Γλύστρα}.

Το ΥΗΕ Μεσοχώρας-Γλύστρας εξελίσσεται σε ένα τεράστιο ηθικό, πολιτικό και οικονομικό ζήτημα, δεδομένου ότι το έργο αυτό είναι ουσιαστικά ολοκληρωμένο από το 2001 αλλά δεν έχει ακόμη λειτουργήσει. Η Μεσοχώρα αρχικά είχε συνδεθεί με το σύστημα έργων με τον γενικό τίτλο «έργα εκτροπής Αχελώου», οπότε μοιραία ενεπλάκη σε προσφυγές και διάφορα άλλα εμπόδια, παρότι πρόκειται για ένα ανεξάρτητο ενεργειακό έργο.

2. Το ΥΗΕ Συκιάς και η σήραγγα Πευκοφύτου.

Το ΥΗΕ Συκιάς βρίσκεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Ηπείρου (δρόμος Καρδίτσας - Άρτας), στην ομώνυμη θέση.

Όπως και η Μεσοχώρα, αν και σχεδιάστηκε εδώ και πολλές δεκαετίες, μετά το 1983 συνδέθηκε με την «Εκτροπή Αχελώου» «ΕΑ» και μόλις στα μέσα της δεκαετίας του 90 το ΥΠΕΧΩΔΕ προώθησε την κατασκευή του.

Η ένταξη των δύο αυτών υδροηλεκτρικών συγκροτημάτων (Μεσοχώρα και Συκιά) στο εθνικό ενεργειακό σύστημα, αναμένεται να αυξήσει κατά 11% την συνολική ισχύ των ΥΗ μονάδων παραγωγής ενέργειας στη χώρα μας, ενώ εάν λειτουργήσει ο σταθμός αντλησοταμίευσης (pump storage) στο άκρο της σήραγγας Πευκοφύτου (δες στα επόμενα) το ποσοστό θα αυξηθεί στο 17%. Το στοιχείο αυτό αποδεικνύει την μεγάλη εθνική σημασία των έργων αυτών.

Το φράγμα Συκιάς έχει υλοποιηθεί κατά 65% περίπου και είχε (και αυτό) εμπλακεί στις προσφυγές κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων «ΕΑ» κ.τ.τ. Από τον ταμιευτήρα του φράγματος Συκιάς αρχίζει η σήραγγα Πευκοφύτου μήκους 18 χλμ, μέσω της οποίας θα γίνεται η μεταφορά νερού προς την λεκάνη του Πηνειού. Με βάση τις τεχνολογικές εξελίξεις οι οποίες καθιερώθηκαν πλέον στα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, στο άκρο της σήραγγας έχει προταθεί και αναμένεται να τοποθετηθεί σταθμός παραγωγής ενέργειας με αντλησοταμίευση (pump storage), δηλαδή μετά την παραγωγή της ενέργειας το νερό να επιστρέφει στον ταμιευτήρα του. Έτσι θα αξιοποιείται με τον βέλτιστο τρόπο η σήραγγα μεταφοράς. Το σύστημα Συκιά-σήραγγα, εκτός από την παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές (ΑΠΕ), εξασφαλίζει την ενίσχυση των υδάτων της λεκάνης του Πηνειού και του Θεσσαλικού κάμπου με την μεταφορά από τον Ταμιευτήρα Συκιάς 250 εκατ. κυβικών μέτρων νερού (γνωστή ως «Εκτροπή Αχελώου»), την οποία η Πολιτεία πρόσφατα ενέκρινε μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών Αχελώου και Πηνειού και το οποίο αποτελεί το 6% του συνολικού μέσου ετήσιου όγκου απορροής του Αχελώου (στις εκβολές του).

3. Οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία και επίκαιρη την μεταφορά νερών από την λεκάνη του Αχελώου (Συκιά) στον Θεσσαλικό κάμπο.

Στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που συνοδεύει τα σχέδια διαχείρισης του υδατικού διαμερίσματος Θεσσαλίας σημειώνονται τα εξής:

«Το θέμα της μερικής εκτροπής του άνω ρου του ποταμού Αχελώου από το Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας προς το Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας αποτελεί σύνθετο ζήτημα προστασίας και διαχείρισης νερών, προστασίας της φύσης και σημαντικών κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων που υπερβαίνουν τα όρια των Υδατικών Διαμερισμάτων.

Στο πλαίσιο εξέτασης του θέματος και μελέτης του σχετικού υλικού που είναι διαθέσιμο και αφορά μελέτες, απόψεις φορέων, αποφάσεις δικαστηρίων και πλήθος εκθέσεων-παρουσιάσεων κρίνεται κατά αρχήν σκόπιμο να προσδιορισθούν ορισμένες **κύριες παράμετροι που χαρακτηρίζονται ως «σταθερές», δηλαδή τα περιθώρια αμφισβήτησής τους είναι περιορισμένα.** Αυτές είναι οι εξής:

- i. Το νερό αποτελεί **δημόσιο αγαθό** που δεν φέρει ιδιοκτησιακά δικαιώματα.
- ii. Το νερό **έχει ιδιαίτερη σημασία για την καλή κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας** και πρέπει να προστατεύεται ως φυσικός πόρος.
- iii. **Οι πεδιάδες τόσο της Θεσσαλίας όσο και της Αιτωλοακαρνανίας** αποτελούν πλούσιους πλουτοπαραγωγικούς πόρους, πολύτιμους για τη χώρα και **πρέπει να αξιοποιούνται με το βέλτιστο τρόπο.**
- iv. **Στο Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας καταγράφεται έλλειμμα** στο ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης νερού, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο την ανθρωπογενή ζήτηση, αλλά και τις ανάγκες αποκατάστασης των υπόγειων και επιφανειακών Υδάτινων Σωμάτων που έχουν παραπάνω από 3 δεκαετίες υπερεκμεταλλευθεί.
- v. **Στο Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας καταγράφεται περίσσεια νερού** σε ότι αφορά ανθρωπογενείς χρήσεις και περιβαλλοντικές απαιτήσεις υδάτινων σωμάτων».

Από την πλευρά μας ενσωματώνονται πλήρως τα παραπάνω στις δικές μας θέσεις, προσθέτουμε ότι η ολοκλήρωση και η λειτουργία των έργων αποτελεί μείζονος σημασία πολιτικό θέμα και θα έχει αποφασιστική συμβολή στην υγιώς εννοούμενη ανάπτυξη της Θεσσαλίας και γενικότερα της χώρας. Ως γνωστόν η ΥΗ ενέργεια αποτέλεσε την βάση για το σχεδιασμό και την δρομολόγηση των έργων Άνω Αχελώου, τα οποία ουσιαστικά συνιστούν την συμμετοχή της περιοχής μας στην εθνική ενεργειακή παραγωγή. Στη Θεσσαλία η παραγωγή αυτή περιορίζεται κυρίως στον υδατικό τομέα, δεδομένου ότι πολύ πρόσφατα, σύσσωμη η Θεσσαλία, απέρριψε την ιδέα προώθησης λιγνιτικής μονάδας στην Ποταμιά Ελασσόνας.

Εξάλλου η παραγωγή ενέργειας καθορίζει και την βιωσιμότητα αυτών των επενδύσεων, επιτρέποντας την σχετικά γρήγορη απόσβεση των δαπανών κατασκευής τους. Παράλληλα η μεταφορά νερού για τη Γεωργία, εκτός από την προφανή βελτίωση των οικονομικών δεικτών, επιφέρει την μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους.

Στο σημείο αυτό ας σημειώσουμε ότι το ΤΕΕ καθώς και όλες οι επιστημονικές και κοινωνικές οργανώσεις της Θεσσαλίας απορρίπτουν τις ακραίες αντιλήψεις εκείνων που αισθάνονται ότι μπορούν να «κατεδαφίζουν» ή να ακυρώνουν όσα μέχρι σήμερα δημιουργήθηκαν στον τόπο μας από μια σειρά προηγούμενων κυβερνήσεων, κατά μείζονα λόγο όταν όλα αυτά τα έργα έγιναν με τη σύμφωνη γνώμη του λαού και των φορέων του.

Επισημαίνουμε τέλος ότι ειδικά την περίοδο που διανύουμε, αφενός οι σημαντικοί πόροι που επενδύθηκαν στα έργα αυτά χωρίς να αποδίδουν, αφετέρου η ενίσχυση σε δύσκολες εποχές της ενεργειακής αυτονομίας της χώρας, θα μπορούσαν, αυτά και μόνο, να αποτελέσουν λόγους για εγρήγορση και συνεργασία όλων, χωρίς εξαιρέσεις, στην κατεύθυνση της λειτουργίας των υδροηλεκτρικών έργων.

4. Τα οφέλη από την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Τα οφέλη από την παραγωγή ενέργειας από το νερό είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Πρόκειται για ανανεώσιμο φυσικό πόρο (νερό) που οδηγεί στον περιορισμό χρήσης ορυκτών καυσίμων. Επιπλέον είναι εγχώριος πόρος που συνάδει με τον στόχο της απεξάρτησης από εισαγόμενες πηγές.
- Παραγωγή ενέργειας αιχμής (υψηλής αξίας) με θετικό αντίστοιχο αποτέλεσμα στον περιορισμό ή/και εξάλειψη των πανάκριβων εισαγωγών ηλεκτρικού ρεύματος καθώς και το αντίστροφο, δηλαδή δυνατότητα εξαγωγών.
- Δυνατότητα αποθήκευσης (μέσω της αντλησοταμείωσης, όπως προαναφέραμε) της ενέργειας που παράγεται από άλλες πηγές (άνεμος, ήλιος), βελτιώνοντας την λειτουργία του διασυνδεδεμένου εθνικού δικτύου και αυξάνοντας την απόδοσή του.
- Η ταμίευση του νερού στα ΥΗ έργα προσφέρει δυνατότητα ανταπόκρισης σε πολλαπλούς σκοπούς (ύδρευση, άρδευση, βιομηχανία, τουρισμό κλπ). Τυπικό μοντέλο εφαρμογής (και μικρής εκτροπής του Αχελώου) το πρώτο για τη χώρα μεγάλο υδροηλεκτρικό έργο μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, το φράγμα Ν. Πλαστήρα. Επιπλέον η ταμίευση νερού επιτρέπει την αντιμετώπιση προβλημάτων ξηρασίας, λειψυδρίας αλλά και μείωσης του πλημμυρικού κινδύνου.
- Τέλος σημαντικά πλεονεκτήματα της ΥΗ ενέργειας αποτελούν η δυνατότητα χρήσης κυρίως εγχώριων υλικών και φυσικά η δυνατότητα κατασκευής των έργων από Έλληνες επιστήμονες, τεχνικούς και εταιρίες λόγω της τεχνογνωσίας και εμπειρίας που διαθέτουν.

5. Οι πραγματικοί λόγοι αντίθεσης στα έργα του Άνω Αχελώου.

Παρά την αναμφισβήτητη σημασία των έργων του Άνω Αχελώου δυστυχώς ορισμένοι αναπτύσσουν διάφορες «θεωρίες», όπου, με την επίκληση του περιβάλλοντος, προσπαθούν να αναστείλουν την κατασκευή και την λειτουργία τους. **Οι πραγματικοί λόγοι της αντίθεσης** σχετίζονται βασικά με **την παραγωγή ΥΗ ενέργειας** και θα πρέπει να αναζητηθούν σε οργανωμένα συμφέροντα, τα οποία δραστηριοποιούνται σε ανταγωνιστικές μορφές ενέργειας. Είναι χαρακτηριστικό π.χ. ότι τα τελευταία χρόνια η παραγωγή ενέργειας από (εισαγόμενο) φυσικό αέριο προσεγγίζει πλέον το 25% της συνολικής παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας μέσα από μεγάλες ιδιωτικές επενδύσεις που έγιναν. Είναι προφανές ότι ακόμη και η καθυστέρηση λειτουργίας των εν εξελίξει ΥΗ έργων, κατά μείζονα λόγο η «κατεδάφισή» τους (!), όπως προτάθηκε από κάποιες ακραίες οικολογικές πλευρές, αντικειμενικά θα βοηθούσε ευθέως τα εν λόγω συμφέροντα στην επιδίωξη της απόσβεσης και της μεγιστοποίησης των κερδών από τις επενδύσεις αυτές. Αντίστοιχες αντιθέσεις εκπορεύονται και από άλλες μορφές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (όπως π.χ. μεγάλες μονάδες ανεμογεννητριών).

Στα παραπάνω ας προστεθεί και η ρευστότητα του πολιτικού σκηνικού καθώς και οι ραγδαίες μεταβολές στο οικονομικό πεδίο και ειδικότερα στον τομέα ενέργειας (διάσπαση ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση μονάδων παραγωγής, προοπτικές αξιοποίησης υδρογονανθράκων κλπ), οπότε η στασιμότητα στα ΥΗ έργα του Άνω Αχελώου ενδεχομένως εξυπηρετεί τις επιδιώξεις κάποιων εμπλεκόμενων πλευρών.

Ως έναν ακόμη ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των έργων μεταφοράς νερού θεωρούμε την πάγια θέση ορισμένων τεχνικών και πολιτικών παραγόντων για δέσμευση ενός μέρους των νερών του Αχελώου ως μελλοντική προοπτική ύδρευσης του λεκανοπεδίου Αττικής αλλά και της Πάτρας! Ενδεικτικό είναι ότι και στο προσχέδιο συζήτησης των πρόσφατων Σχεδίων Διαχείρισης υπήρχε αρχικά η πρόταση αυτή, όμως εντοπίστηκε άμεσα και απαλείφθηκε από την τελική απόφαση!

Σε όλα τα παραπάνω θα πρέπει να συνυπολογιστούν και τα συμφέροντα, εντός και εκτός της χώρας, που βλέπουν με ιδιαίτερη επιφύλαξη την ανάπτυξη της παραγωγής αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων στον θεσσαλικό κάμπο και γενικότερα. Αυτό σημαίνει ότι η μεταφορά υδάτων για κάλυψη του υδατικού ελλείμματος μέσω του συστήματος ταμιευτήρα Συκιάς – σήραγγας Πευκοφύτου είναι αντίθετα με τις επιδιώξεις τους.

Τέλος από χρόνια αναπτύσσονται και συντηρούνται συστηματικά τοπικιστικές αντιδράσεις στην Αιτωλοακαρνανία με πρόσχημα τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο Δέλτα του Αχελώου και άλλες λιγότερο σημαντικές αιτιάσεις. Στα πρόσφατα Σχέδια Διαχείρισης του υδατικού

διαμερίσματος της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (λεκάνη Αχελώου) δίδεται αναλυτική απάντηση στις «ανησυχίες» αυτές και αποδεικνύεται τεκμηριωμένα ότι οι όποιες επιπτώσεις στην περιοχή δεν σχετίζονται με τυχόν απολήψεις νερού από τον Άνω Αχελώο αλλά με «ανθρωπογενείς δραστηριότητες και πρακτικές... με προεξάρχουσες την γεωργία και την κτηνοτροφία, αλλά και τις αστικές πιέσεις».

6. Το περιβάλλον, το ΣτΕ και τα έργα του Άνω Αχελώου.

Όπως προαναφέρθηκε, η ενέργεια και η γεωργία αποτελούν το πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννούνται και συντηρούνται οι αντιπαλότητες για τα έργα του Άνω Αχελώου. Το «περιβάλλον» συνήθως αποτελεί «φύλλο συκής» για την συγκάλυψη των πραγματικών επιδιώξεων. Πέραν αυτού το «περιβάλλον» και η επιδίωξη αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών κινδύνων, από εργαλείο θεμιτής κοινωνικής δραστηριοποίησης με στόχο την προστασία του, μετατρέπεται σε «άλλοθι» για επιβολή απόψεων «από την πίσω πόρτα», παρακάμπτοντας έντεχνα τις θεσμοθετημένες πολιτικές διαδικασίες επιλογής των αναπτυξιακών έργων και δράσεων μιας περιοχής. Η πιο συνήθης πρακτική είναι εκείνη των προσφυγών στο ΣτΕ. Οι προσφυγές αυτές άλλοτε επενδυμένες με τον μανδύα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, άλλοτε με τον εντοπισμό παραβιάσεων του Ελληνικού ή/και Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου, ουσιαστικά οδήγησαν το ΣτΕ σε ορισμένες περιπτώσεις να λειτουργήσει σαν εργαλείο έμμεσης ανατροπής ειλημμένων πολιτικών αποφάσεων. Μέσα από αυτές τις διαδικασίες κατέστησαν αναπόφευκτες οι καθυστερήσεις, υπερβαίνοντας κάθε όριο. Τελικά όλοι οι αντιδρώντες στα έργα και ειδικότερα εκείνοι που εκπροσωπούν τα οργανωμένα συμφέροντα που προαναφέραμε, προσπαθούν να στρέψουν τους πολίτες κατά των ΥΗΕ και ειδικότερα κατά των έργων του Άνω Αχελώου, δυσφημώντας απερίσκεπτα την υδροηλεκτρική ενέργεια. Επίσης επικαλούνται προσχηματικά **το μέγεθος των ΥΗΕ**, τα οποία αποκαλούν «φαραωνικά», ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για συνήθη έργα μεγέθους αντίστοιχου με εκείνο των ποταμών της χώρας μας, δηλαδή μεσαίου μεγέθους φράγματα, λίμνες και μονάδες παραγωγής.

Τέλος, σε ότι αφορά την πρόσφατη πολυσυζητημένη απόφαση (Ιαν.2014), το ΣτΕ ευθέως υποδεικνύει στην Διοίκηση και στο πολιτικό σύστημα την αυτονόητη υποχρέωση της τήρησης της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής νομοθεσίας μέσω της εκπόνησης Σχεδίων Διαχείρισης (όπως και έγινε). Η απόφαση αυτή, μέσα από το σκεπτικό ακύρωσης ορισμένων ενεργειών της Διοίκησης ουσιαστικά καθορίζει τις απαραίτητες Διοικητικές ενέργειες (νέα περιβαλλοντική αδειοδότηση, ολοκληρωμένος σχεδιασμός κ.α.) από την πλευρά των αρμοδίων πριν την επανεκκίνηση των έργων.

7. Το υδατικό έλλειμμα στο Θεσσαλικό κάμπο και η διαχείρισή του.

Το υδατικό έλλειμμα στον θεσσαλικό κάμπο καθορίζεται από πλήθος παραμέτρων και γι αυτό συχνά δημιουργούνται συγχύσεις και αμφισβητήσεις ως προς το μέγεθος του προβλήματος. Στο παρόν σημείωμα θα περιοριστούμε σε λίγες μόνο παρατηρήσεις.

Ένα πρώτο και άμεσο βήμα στον περιορισμό του ελλείμματος θα αποτελούσε η εξοικονόμηση νερού στην γεωργία με την καθιέρωση σύγχρονων μεθόδων άρδευσης (π.χ. συστήματα στάγδην) και οπωσδήποτε την αλλαγή νοοτροπίας από πολλούς παραγωγούς που συχνά σπαταλούν ποσότητες νερού πέραν των πραγματικών αναγκών. Ήδη τα Σχέδια Διαχείρισης θεωρούν ως δεδομένο στους υπολογισμούς τους ότι η μείωση κατανάλωσης στην άρδευση (κατά μέσο όρο) θα είναι της τάξης του 20-25%. Όμως η εξοικονόμηση από μόνη της δεν είναι αρκετή για την επίλυση του προβλήματος.

Ως γνωστόν το έλλειμμα των νερών στον κάμπο καλύπτεται κυρίως από τον υπόγειο υδροφόρα προκαλώντας μεγάλη περιβαλλοντική βλάβη. Εάν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί η βλάβη θα είναι οριστική. Είναι μάλιστα εντυπωσιακό το γεγονός ότι οι διάφοροι οικολογούντες και πολιτικοί που επιμένουν να υποστηρίζεται η ανάπτυξη της γεωργίας στη Θεσσαλία αποκλειστικά από ίδιους υδατικούς πόρους, δηλαδή από τη λεκάνη Πηνειού, αποφεύγουν συστηματικά να προσεγγίσουν με στοιχεία το πρόβλημα αυτό και περιορίζονται σε γενικότητες περί «μικρών περιφερειακών έργων». Έτσι καμία συγκεκριμένη πρόταση δεν διατυπώνεται για

άμεση υποκατάσταση των νερών που προέρχονται από την υπερεκμετάλλευση του υπόγειου υδροφορέα και τις υπεραντλήσεις που γίνονται στον Πηνειό. Ωστόσο τα Σχέδια Διαχείρισης, με συντηρητικές εκτιμήσεις, υπολογίζουν αυτές τις ποσότητες σε περίπου 400 εκ. κ.μ. ετησίως και προβλέπουν ότι, ακόμη και εάν μεταφερθούν νερά (250 εκ. κ. μ. ετησίως) από τον Αχελώο, θα απαιτηθούν πάνω από 50 χρόνια για να ξαναβρεθεί ο υπόγειος ορίζοντας στα επίπεδα που ευρίσκονταν το 1980! Κατά την άποψή μας λύσεις υπάρχουν. Ως γνωστόν σήμερα η ζήτηση στον κάμπο καλύπτεται κατά 70% από τα υπόγεια νερά με την ύπαρξη περισσότερων από 30.000 νόμιμων και (κυρίως) παράνομων γεωτρήσεων, ενώ μόνο το 30% καλύπτεται από επιφανειακά νερά. Η σχέση αυτή πρέπει το ταχύτερο να αντιστραφεί σε 30-70 ώστε να έχουμε στο μέλλον μία βιώσιμη κατάσταση στο οικοσύστημα. Μία πρόσθετη προϋπόθεση για την επίτευξη ενός τέτοιου στόχου αλλά και γενικότερα για την βελτίωση της ποιότητας των υδάτων στην περιοχή, εκτός από την αυτονόητη ανάγκη συμβολής με ποσότητες νερού με την κατασκευή επιφανειακών ταμιεύσεων όπως στη Συκιά κ.α., αποτελεί η ορθολογική διαχείριση των υδάτων, υπό την Διοίκηση ενός ενιαίου φορέα με την συμμετοχή του κράτους και των χρηστών (Αυτοδιοίκηση, αγρότες, ενέργεια, βιομηχανία, οικολογικές οργανώσεις, κ.α.). Η δημιουργία ενός τέτοιου φορέα θα αποτελούσε έναν αναγκαίο Διοικητικό εκσυγχρονισμό που επί 30 έτη αδιαλείπτως προτείνουμε και επιζητούμε, κάτι που όλες οι χώρες της Ευρώπης – και όχι μόνο – έχουν θεσμοθετήσει. Μια τέτοια εξέλιξη θα καθιστούσε ακόμη πιο σημαντικό το βήμα που έγινε με την θεσμοθέτηση των Σχεδίων Διαχείρισης.

8. Τα περιφερειακά έργα στη λεκάνη του Πηνειού.

Η κατασκευή περιφερειακών έργων προβάλλεται από ορισμένες πλευρές, χωρίς επιστημονική τεκμηρίωση, ως εναλλακτική επιλογή για την μη μεταφορά νερών από τον Αχελώο. Να σημειωθεί ότι τέτοια έργα θεωρούνται και οι ταμιευτήρες του Ν. Πλαστήρα, του Συμοκόβου που λειτουργούν ήδη, καθώς και οι ταμιευτήρες της Κάρλας, Γυρτώνης, Αγιονερίου και Ληθαίου που βρίσκονται σε εξέλιξη. Όμως τα έργα αυτά είναι συνήθως, σύμφωνα με το σχεδιασμό και το μέγεθός τους, έργα τοπικής σημασίας ή έργα ειδικού σκοπού και χαρακτηρίζονται από περιορισμένο όγκο ταμίευσης. Βεβαίως αναμένεται να επιδράσουν θετικά στην μείωση των υδατικών αναγκών και γι αυτό τα προτείνονται, όμως δεν προορίζονται ούτε επαρκούν για να καλύψουν συνολικά το έλλειμμα νερών που προαναφέραμε. Στην κατεύθυνση αυτή έχει προταθεί από την Αυτοδιοίκηση και τους επιστημονικούς φορείς κατ' επανάληψη η ένταξη συγκεκριμένων περιφερειακών έργων (Φράγμα Ενιπέα Φαρσάλων, Νεοχωρίτη, Μουζακίου-Πύλης, κ.α.), έστω και εάν είναι γνωστό ότι αυτά θα λειτουργήσουν είτε ως συμπληρωματικά είτε ως τοπικού χαρακτήρα έργα. Τέλος, ακόμη και εάν (θεωρητικά) αποφασιζόταν η άμεση κατασκευή όλων των περιφερειακών έργων, είναι προφανές ότι θα απαιτούνταν αρκετές δεκαετίες για την μελέτη και την κατασκευή τους. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο καλούνται όλοι όσοι επικαλούνται την αναγκαιότητά τους να επικεντρώσουν ρεαλιστικά τις προτάσεις τους σε κάποιο από αυτά τα έργα, ώστε να είμαστε σε θέση σε λίγα χρόνια να το αξιοποιήσουμε συμπληρωματικά με εκείνα του ταμιευτήρα Συκιάς, περιορίζοντας σταδιακά την υπερεκμετάλλευση Πηνειού και υπόγειου υδροφορέα.

9. Η Γεωργία και η μεταφορά νερών από τον Αχελώο.

Ως γνωστόν η Θεσσαλία διαθέτει πέντε (5) εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης (την μεγαλύτερη στη χώρα), καθώς επίσης κλίμα και έδαφος ιδανικά για παραγωγή μιας τεράστιας γκάμας προϊόντων γεωργίας-κτηνοτροφίας. Από τα 5 εκατ. στρ. σήμερα αρδεύονται μερικώς ή πλήρως τα 2,5 εκατ.στρ. (σε αυτά μόνο περιορίζεται και η απόφαση των Σχεδίων Διαχείρισης).

Η Γεωργία μπορεί να μην αποτέλεσε το έναυσμα ή/και το θεμελιώδες κριτήριο για τον σχεδιασμό και δρομολόγηση των έργων του Άνω Αχελώου, σίγουρα όμως κυριάρχησε στο επικοινωνιακό πεδίο, παρότι η λειτουργία των ΥΗΕ δεν συνδέεται κατ'ανάγκη με την μεταφορά των νερών στον κάμπο.

Με δεδομένο ότι για την Γεωργία δεν υπάρχει μια Στρατηγική και οι στόχοι της καθορίζονται συνήθως περιστασιακά, συχνά μάλιστα από εξωγενείς παράγοντες (π.χ. ΚΑΠ), η μεταφορά νερών από τον Άνω Αχελώο και ειδικά η ποσότητα μεταφοράς δεν μπορεί και δεν είναι μια πάγια και αμετακίνητη επιλογή. Αντίθετα μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να αναθεωρείται τακτικά με βάση

τα εκάστοτε δεδομένα. Κάτι τέτοιο τεχνικά προσφέρεται μέσω της σήραγγας Πευκοφύτου, η οποία, ούτως ή άλλως, επιτρέπει αφενός την υδροηλεκτρική αξιοποίηση αφετέρου την μεταφορά νερών στον κάμπο, διαμορφώνοντας με τον τρόπο αυτό **ένα ευέλικτο σύστημα διαχείρισης των υδατικών πόρων στην περιοχή**. Προϋπόθεση φυσικά για όλα αυτά αποτελεί μια σωστά σχεδιασμένη πολιτική, με κοινωνική και περιβαλλοντική ευαισθησία, με τήρηση των κανόνων. Το νέο θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης αποτελεί ένα σοβαρό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή και πρέπει να ολοκληρωθεί με την δημιουργία φορέων διαχείρισης κατά υδατικό διαμέρισμα, όπως προαναφέραμε. Σε μια τέτοια περίπτωση, ειδικά στο θέμα της μεταφοράς νερών από τη Συκιά, οι φορείς διαχείρισης των δύο γειτονικών-συνεργαζόμενων υδατικών διαμερισμάτων (Πηνεϊού-Αχελώου), στο μέλλον μπορούν κάλλιστα να συνεννοούνται και αποκεντρωμένα να συναποφασίζουν για την βέλτιστη λύση, παραμερίζοντας τους τοπικισμούς και τις υπερβολές.

Τέλος απολύτως αναγκαία θεωρείται η οριστικοποίηση του σχεδιασμού και η εκπόνηση των μελετών των αρδευτικών δικτύων που θα εξυπηρετήσουν τα μεταφερόμενα νερά από τον ταμιευτήρα της Συκιάς και τη σήραγγα Πευκοφύτου.

10. Στόχος η ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων.

Επειδή στην κοινή γνώμη κυριάρχησαν όλα αυτά τα χρόνια οι συνθηματολογικές εμμονές σε μεγάλα ΝΑΙ και μεγάλα ΟΧΙ για την «Εκτροπή Αχελώου», δημιουργήθηκε μια στρεβλή εικόνα για το τι είναι πραγματικά τα έργα αυτά και ποιους στόχους εξυπηρετούν. Η ρητορική της διόγκωσης των όποιων κινδύνων και της καταστροφολογίας δηλητηρίασε ένα μέρος των ευαίσθητων και προβληματισμένων πολιτών και οδήγησε πολλούς άλλους αρχικά στην καχυποψία και στην συνέχεια στην απογοήτευση, στην αδιαφορία και στην αδράνεια.

Από την πλευρά μας επισημαίνεται η ανάγκη για τεκμηριωμένη, νηφάλια και αντικειμενική παρουσίαση των στοιχείων για τα έργα του Άνω Αχελώου.

Με όλα τα παραπάνω καλούμε τους πολίτες, τις κοινωνικές οργανώσεις, την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα κόμματα **σε συνεργασία για την επίτευξη του στόχου, ώστε να ολοκληρωθούν και σύντομα να λειτουργήσουν τα έργα.**

3. Τις τοποθετήσεις, προτάσεις, διαφωνίες των δημοτικών συμβούλων κ.κ. Διαμάντου Κων/νου, Καραλαριώτου Ειρήνης, Καλαμπαλίκη Κων/νου, Νασιώκα Έκτορα, Κρίκη Πέτρου, Αντωνίου Νέστορα και Ρεβήσιου Κων/νου καθώς και του Αντιπροέδρου του ΤΕΕ κ. Τσαλαπόρτα Κων/νου.
4. Την πρόταση του δημοτικού συμβούλου κ. Διαμάντου Κων/νου, να υιοθετηθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο το κείμενο των 10 σημείων των τριών φορέων σαν τεχνοκρατικό και συμπληρωματικά και ένα ακόμη κείμενο με πολιτικό περιεχόμενο για την ολοκλήρωση των έργων, επί της οποίας έγινε ψηφοφορία και καταψηφίσθηκε κατά πλειοψηφία.
5. Την πρόταση του Δημάρχου κ. Απόστολου Καλογιάννη, η οποία έχει ως εξής:

Μετά την ιδιαίτερα διαφωτιστική εισήγηση, από την πλευρά των φορέων του ΤΕΕ, του ΓΕΩΤΕΕ και της ΕΘΕΜ που εξέφρασαν την συλλογική τους θέση, αλλά και τις τοποθετήσεις των συναδέλφων δημοτικών συμβούλων, θεωρώ ότι έχουμε μία πολύ καλή εικόνα για την πορεία του συνόλου των έργων και τις προοπτικές που διαγράφονται.

Κρίνω όμως σκόπιμο και απαραίτητο ότι το δημοτικό μας συμβούλιο με βάση τα ανωτέρω, θα πρέπει να εκφράσει συνολικά την θέση του και την βούλησή του πάνω στο θέμα, που συνοπτικά προτείνω να είναι:

1. Για τα έργα της Μεσοχώρας και της Συκιάς, θεωρούμε πολύ σημαντικό ότι πρέπει να λειτουργήσουν το συντομότερο δυνατόν, ώστε να συμβάλλουν άμεσα στην ενεργειακή θωράκιση και αυτονομία της χώρας από έργα ΑΠΕ και μάλιστα με επικεφαλής φορέα διαχείρισης την ΔΕΗ, που ως δημόσιος φορέας, εκφράζει συνολικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το δημόσιο συμφέρον.

2. Όσον αφορά την ολοκλήρωση του συνόλου των έργων, που περιλαμβάνονται στο σχέδιο μεταφοράς νερών από την λεκάνη του Αχελώου στην λεκάνη του Πηνειού κρίνεται απαραίτητο να διερευνηθεί περαιτέρω, η επιλογή της βέλτιστης δυνατής λύσης, στην κατεύθυνση της ορθολογικότερης αξιοποίησης και διαχείρισης των υδάτινων πόρων, στην γεωργική παραγωγή και εκμετάλλευση, πάντα στη βάση και της ενεργειακής αξιοποίησής τους, ώστε να βελτιώσει σημαντικά την εικόνα του ενεργειακού ισοζυγίου της χώρας μας.

6. Τη γενομένη ψηφοφορία κατά την οποία ο Πρόεδρος και είκοσι τρεις (23) δημοτικοί σύμβουλοι ψήφισαν ΥΠΕΡ, οι δημοτικοί σύμβουλοι κ. Καλαμπαλίκης Κων/νος και Μαμάκος ψήφισαν ΚΑΤΑ, ενώ οι δημοτικοί σύμβουλοι κ.κ. Διαμάντος Κων/νος, Ζιαζιά-Σουφλιά Αικατερίνη, Καραλαριώτου Ειρήνη, Κρίκης Πέτρος, Κυριτσάκας Ν. Βάϊος, Νασιώκας Έκτορας, Παναγιωτακοπούλου-Δαλαμπύρα Αγγελική, Παπαδημητρίου Βασίλειος, Πράπας Αντώνιος και Τσακίρης Μιχαήλ ανεφώνησαν τη λέξη ΠΑΡΩΝ.

Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας απουσίαζε ο δημοτικός σύμβουλος κ. Γεωργάκης Δημήτριος.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

1. Για τα έργα της Μεσοχώρας και της Συκιάς, θεωρείται πολύ σημαντικό ότι πρέπει να λειτουργήσουν το συντομότερο δυνατόν, ώστε να συμβάλλουν άμεσα στην ενεργειακή θωράκιση και αυτονομία της χώρας από έργα ΑΠΕ και μάλιστα με επικεφαλής φορέα διαχείρισης την ΔΕΗ, που ως δημόσιος φορέας, εκφράζει συνολικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, το δημόσιο συμφέρον.

2. Όσον αφορά την ολοκλήρωση του συνόλου των έργων, που περιλαμβάνονται στο σχέδιο μεταφοράς νερών από την λεκάνη του Αχελώου στην λεκάνη του Πηνειού κρίνεται απαραίτητο να διερευνηθεί περαιτέρω, η επιλογή της βέλτιστης δυνατής λύσης, στην κατεύθυνση της ορθολογικότερης αξιοποίησης και διαχείρισης των υδάτινων πόρων, στην γεωργική παραγωγή και εκμετάλλευση, πάντα στη βάση και της ενεργειακής αξιοποίησής τους, ώστε να βελτιώσει σημαντικά την εικόνα του ενεργειακού ισοζυγίου της χώρας μας.

Το παρόν συντάχθηκε αναγνώσθηκε και αφού βεβαιώθηκε υπογράφεται όπως παρακάτω.

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΔΑΛΑΜΠΥΡΑ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ**

ΤΑΧΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ